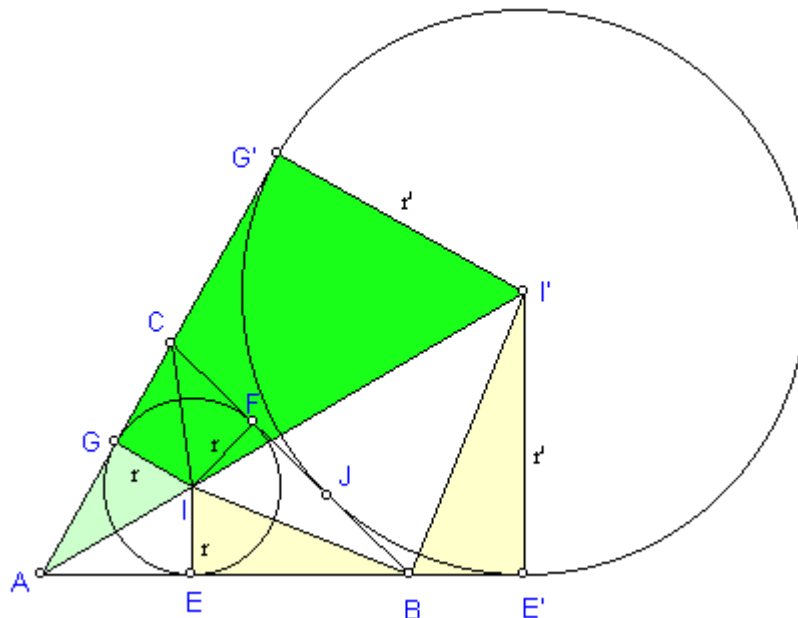

GEOMETRICKÉ ODVOZENÍ HERONOVA VZORCE

Vydeme z tohoto označení v trojúhelníku:

Strany v trojúhelníku jsou $a = BC$, $b = AC$, $c = AB$. Polovina obvodu $\frac{a+b+c}{2}$ necht' je označena s .

- 1 Vycházejme z předpokladu, že délky tečen ke kružnici z jednoho daného bodu jsou shodné. Pro velikosti úseček platí: $AE = AG$, $CG = CF$ a $BE = BF$. Z toho vyplývá:

$$AE + EB + CG = c + CG = s$$

$$CG = s - c$$

Stejným způsobem dojdeme k vyjádření:

$$CF = s - c$$

$$AG = AE = s - a$$

$$BE = BF = s - b$$

- 2 Ze stejné vlastnosti tečen platí: $AE' = AG$, $BE' = BJ$ a $CG' = CJ$

$$AG' + AE' = AB + BJ + CJ + AC = 2s$$

$$AG' = AE' = s$$

$$BE' = s - c$$

3 Oba středy I a I' leží na ose úhlu α . I' zároveň leží na osách vedlejších úhlů k úhlům β a γ . Osy těchto úhlů jsou tedy kolmé k příslušným osám vnitřních úhlů trojúhelníka ABC .

4 Z bodu 3 vyplývá, že trojúhelníky EBI a $E'I'B$ jsou podobné. Pro délky stran pak

$$\frac{E'I'}{E'B} = \frac{EB}{EI}$$

platí:

$$\frac{r'}{s-c} = \frac{s-b}{r}$$

a z toho: $r.r' = (s-b).(s-c) \dots\dots\dots [1]$

5 Rovněž trojúhelníky AIG a $A'I'G'$ jsou podobné. Proto pak platí:

$$\frac{IG}{I'G'} = \frac{AG}{A'G'} \dots\dots\dots [2]$$

$$\frac{r}{r'} = \frac{s-a}{s}$$

6 Úpravou rovnic [1] a [2] získáme vztah:

$$r^2 = \frac{(s-a).(s-b).(s-c)}{s} \dots\dots\dots [3]$$

$$r = \sqrt{\frac{(s-a).(s-b).(s-c)}{s}}$$

7 Není těžké dokázat, že obsah trojúhelníka lze vyjádřit pomocí poloměru kružnice vepsané vztahem $S = s.r$. Dosadíme do tohoto vzorce rovnici [3]:

$$S = s \cdot \sqrt{\frac{(s-a).(s-b).(s-c)}{s}}$$

Po jednoduché úpravě dostaneme právě Heronův vzorec:

$$S = \sqrt{s.(s-a).(s-b).(s-c)}$$

Při zpracování důkazu bylo využito práce Dr. Paula Yiu z Florida Atlantic University, publikované v „Advanced Euclidean Geometry“ v roce 1992. Další používání textu je možné pro výuku, vědu a výzkum v souladu s Bernskou konvencí.